

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 63. — STEV. 63. NEW YORK, SATURDAY, MARCH 15, 1924. — SOBOTA, 15. MARCA, 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

DAUGHERTY SE NI BRANIL DENARJA

Senzacionalne izpovedi priče glede mnogostranskega delovanja generalnega pravdnika. — Interesiran je bil baje pri alkoholu, petroleju, filmih in pomilostitvah. Tajne konference z ljudmi, ki so iskali vladnih služb. Smith je bil posredovalec med generalnim pravdnikom in filmskimi družbami.

Washington, D. C., 14. marca. — Mrs. Roxie Stison, ločena žena Jesse Smitha, najboljšega prijatelja generalnega pravdnika Daughertyja, ki je izvršil pred enim letom samomor v stanovanju generalnega pravdnika, je bila včeraj zopet zaslišana kot priča pred senatnim komitejem, ki preiskuje uradno poslovanje Daughertyja.

Izjavila je, da se je njen mož že enkrat prej vrnil iz Washingtona v Washington Court House, Ohio, ter ji pokazal 75 bankovcev po tisoč dolarjev, katere je prinesel s seboj v usnjatem pasu. Rekel je nadalje, da sta Daugherty in Smith sprejela več javnih uradnikov v skrivnostni "zeleni hiši", na K-cesti v Washingtonu. Nadalje je razkrila, da se je pečal Smith z dovoljenji, da se vzame žganje iz bondnih skladišč, da pa se ga je kmalu lotil strah in da je prekinil to svojo delavnost.

Nadalje je trdila, da sta Daugherty in Smith delala skupaj s polkovnikom Darden v zadevi zakupov petrolejskih zemljišč. Priča je spravila v preiskavo tudi ime newyorškega igralca Joe Weber. Slednji je baje skušal s posredovanjem njenega prejšnjega moža izposlovati pomiloščenje svojega svaka, ki je sedel v zvezni ječi.

Mrs. Smith je rekla v nadaljnjem, da je nastopil Smith kot posredovalec med generalnim pravdnikom in filmskimi družbami tekom neke transakcije, s katero naj bi generalni pravdnik preprečil kazensko zasledovanje radi transporta filma Dempsey-Carpentier boja proti plačilu \$180,000.

Tekom zaslišanja te priče so bušniki poslušaleci, ki so polnili zadnji koteček dvorane, več kot enkrat v smeh, posebno ko je pripovedovala priča o ročnih kovčgih, polnih žganja, katere je prevažal Smith v spremstvu generalnega pravdnika v Columbus, Ohio.

San Francisco, Cal., 14. marca. — Cutris D. Wilbur, višji sodnik californijskega najvišjega sodišča, je včeraj zvečer objavil, da mu je predsednik Coolidge brzojavnim potom ponudil mesto mornariškega tajnika, ki je postalo prazno vsled resignacije tajnika Denbyja in da je ponudbo sprejel.

Sodnik Wilbur je bil že dolgo vrsto let eden vodilnih juristov v Californiji. Prav posebno je postal znan radi svojega uspešnega delovanja v interesu dobrobiti otrok. Kot sodnik višjega sodišča v Los Angeles je organiziral otroško sodišče ter sestavil več zakonskih osnutkov, ki so pozneje predstavljali temelje postave za otroška sodišča v Californiji. Sodnik Wilbur je tudi znan kot pospeševalec nedeljskih šol.

OBRAVNAVA PROTI HITLERJU ODGOĐENA ZA DVA DNI.

Monakovo, Bavarska, 14. marca. — Bivši poveljnik bavarske državne brambre, general von Lossow in fašist Hitler sta se začela obmetavati pred sodiščem s tako nestrannimi psovskami, da je predsednik sodišča odgodil obravnavo za dva dni.

ODLIKOVANJE LENINOVE VDOVE.

Moskva, Rusija, 14. marca. — Vdova pokojnega ruskega ministrskega predsednika Lenina je bila imenovana članicami raznih važnih sovjetskih uradov. Postala je tudi načelnica vzgojnega urada.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo naslednje, hitre in po niskih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Raspokilja na sadnje počte in izplačuje "Poštni čekovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač na hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$13.40
2000 Din.	\$26.80
5000 Din.	\$66.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspokilja na sadnje počte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu. Opaziti in Zadrju.

200 lir.	\$ 9.90
300 lir.	\$14.55
500 lir.	\$23.75
1000 lir.	\$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na polilistih, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujejo po možnosti še poseben popust.

Vrednost dinarjev in lir nam sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; ta tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni dnešnega dne, ko nam dospe poslani denar v roka.

Glasilo izplačil v ameriških dolarjih glasi poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslani najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

10 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Glavna matična banka Jadranske Banke.

PRIČA V PETROLEJSKEM ŠKANDALU.

Senatni odbor, ki preiskuje petr olejski škandal, je zaslišal tudi generalnega majorja Lejena, ki je s svojimi izpovedbami precej diskreditiral poslušajočega mornariškega tajnika Theodora Roosevelta.

VREDNOST FRANKA SE NE SME IZBOLJŠATI

Če bi vrednost franka prehitro poskočila, bi bilo to slabo za francoske trgovce. — Nekateri pričakujejo celo novega padca.

V Wall Streetu v New Yorku je dosti takih, ki pričakujejo nov padec franka. Prodajajo namreč frank dosti ceneje kot ga je mogoče sedaj kupiti. Wall St. Journal, ki je Francozom prijazen, je priobčil včeraj sporočila glede teh prodaj franka in vsled tega morajo biti resnična.

Pariz, Francija, 14. marca. — Finančni boj za frank je prinesel danes dva nova razvoja. Poincare je dal zopet izraziti svoji nemajni volji, da ostanejo Francozi v Ruhru in naj pride kar hoče. Temu nasproti pa je senatni komitej v svojem poročilu glede davčne predloge priporočil, naj se črta prvi člen predloge. Ta člen bi dal ministrskemu predsedniku polnomočje, da uveljavi varovalne odredbe potom vladnih dekretov in ta zahteva je soglasno s Poincarejem zanj stvar za upanje.

Odločilno glasovanje se bo vršilo danes v senatu in na tehničarji je usoda Poincarejevega kabineta. Vladne stranke računajo komaj z večino desetih glasov, a nasprotniki sedanje vlade prorokujejo padec Poincareja.

Poincare je v senatu potrdil vest, da je priskočil Morgan francoskemu franku na pomoč. To vest so sprejeli Francozi z mešanimi čustvi.

Robert de Jouvenal piše v L'Ouvree: — Ne da se zamikati, da je izvajal frank nadaljnjo zmago, vendar pa obstaja dejstvo, da se je izvajalo zmago je z dvema začasima pripomočima, — z nadaljnjim posojilom iz Amerike ter oproščanjem zakladniških bondov od dohodninskega davka. Vlada se je izrekla slovesno proti politiki nadaljnjih posojil, a je sedaj najela novo posojilo ter se obvezala vrniti ga v dolarjih.

Na borzi je nastopila nova reakcija proti franku.

Robert de Jouvenal piše v L'Ouvree: — Ne da se zamikati, da je izvajal frank nadaljnjo zmago, vendar pa obstaja dejstvo, da se je izvajalo zmago je z dvema začasima pripomočima, — z nadaljnjim posojilom iz Amerike ter oproščanjem zakladniških bondov od dohodninskega davka. Vlada se je izrekla slovesno proti politiki nadaljnjih posojil, a je sedaj najela novo posojilo ter se obvezala vrniti ga v dolarjih.

Na borzi je nastopila nova reakcija proti franku.

Robert de Jouvenal piše v L'Ouvree: — Ne da se zamikati, da je izvajal frank nadaljnjo zmago, vendar pa obstaja dejstvo, da se je izvajalo zmago je z dvema začasima pripomočima, — z nadaljnjim posojilom iz Amerike ter oproščanjem zakladniških bondov od dohodninskega davka. Vlada se je izrekla slovesno proti politiki nadaljnjih posojil, a je sedaj najela novo posojilo ter se obvezala vrniti ga v dolarjih.

Na borzi je nastopila nova reakcija proti franku.

Robert de Jouvenal piše v L'Ouvree: — Ne da se zamikati, da je izvajal frank nadaljnjo zmago, vendar pa obstaja dejstvo, da se je izvajalo zmago je z dvema začasima pripomočima, — z nadaljnjim posojilom iz Amerike ter oproščanjem zakladniških bondov od dohodninskega davka. Vlada se je izrekla slovesno proti politiki nadaljnjih posojil, a je sedaj najela novo posojilo ter se obvezala vrniti ga v dolarjih.

VELIK STRAH PRED OPIJČIM ČLOVEKOM

Policija v Linden, N. Y., išče človeka, katerega dolži treh umorov in ki je baje neke vrste Jekyll in Hyde. — Okolico je navdal velik strah.

Linden, N. Y., 14. marca. — Vrjetnost, da prebiva v tem delu države človek, katerega se loti od časa do časa morilna manija, ki popolnoma premagata njegovo voljo ter ga prisili, da se prične potikati po deželi ter iskati žrtve za svojo strast, je spravila danes okraj v pravečo stanje terorja in panike.

Policija sumi nekega trgovca, živečega v okraju, ki je bil že dolgo časa žrtev padavice.

Otroci so že pogosto pripovedovali, da jih je podil opiči sličen človek z dolgima rokama, z groznim tulenjem, ko so ga presenetili potikajočega se po gozdih.

Isto bitje so pogosto tudi videli odrasli in policija pravi, da se njegova zunanost sklada z zunanostjo trgovca, o katerem se domneva, da ima dvojno osebnost.

Tak človek, domneva policija, je odgovoren za trojni umor, tekom katerega so bili ustreljeni Mr. in Mrs. Thomas Whalley in Mrs. Mabel Morse. Morilec je tudi skušal sežgati trupla umorjenih.

Državni konštabelji iščejo po celi okolici v upanju, da se jim bo posrečilo prijeti osumljenca.

Umor Frances Kimball v sličnih okoliščinah, ki so obdajale tragedijo na domu Whalleya, se istotako pripisuje temu zagonetnemu značaju.

Če bo mož, o katerem se domneva, da je kriv zločinov, zaslišan, je policija prepričana, da bo zanimal vsako vednost glede teh umorov in da bo govoril po pravici, če bo storil to.

Ta teorija je navdala ljudi s paničnim strahom. Vskaz zre na svojega soseda ali prijatelja z nezaupanjem ter domneva, da se bo v trenutku izpremenil iz smehljajočega se človeka v krvoločno zver.

Niti enega otroka ni videti na cestah Lindena in sosednjih krajev in celo odrasli ostajajo doma.

UMOR POSLEDICA VERSKE BLAZNOSTI

Ženska, ki je pristavljala fanatičnim izvajanjem "evangelista" je zblaznela ter ukazala svoji hčerki, naj usmrti svojega paraličnega očeta.

Tampa, Florida, 14. marca. — Florida je danes napolnil z grozo tretji umor, završen v teku enega meseca in povzročen vsled verskega fanatizma. Devetnajst let stara Eva Winchester, je bila aretirana. Obdolžena je umora očeta. Izjavila je, da je pomandrala svojega očeta do smrti na povlečje matere. Laure Eve Winchester, stare osem in štirideset let.

Oče, John Winchester, star pet let in petdeset let, je bil paraličnik. Dva tedna pred umorom je Winchester s svojo ženo in hčerko pristavljala nekemu takozvanemu "verskemu oživljenju", katero je priredil v St. Petersburg, Fla., evangelist Raymond Richev. Na tem zborovanju je bil oče navidezno ozdravljen.

Hčerka je povedala policiji, da je prišla njena mati vsled tega navideznega ozdravljenja pod vpliv evangelista ter da je takoj zahtevala zase večje sile kot pa jih ima Bog. Dala si je naslov "Kraljice vsemirja" ter se je strašno razkačila, ko ni hotelo solnce na njeno povelje vzhajati na zapadni strani neba.

Obsedena je bila od misli, da je njen mož hudčič, ki ji stoji na poti, in ko ji je dal zdravnik pomirjevalno sredstvo, je postala nasilna ter poglajala svojega moža iz hiše.

Izven hiše je prišla Winchester božjast. Njegovo stokanje je vzbudilo pozornost njegove žene. Ko je razbila vse pohištvo v hiši, je znorela ženska prišla svojo hčerko za roko ter jo prisilila, da je toliko časa skakala po prsih in glavi očeta, dokler ni več dihal.

Preplašena deklica in njena mati sta nato zbežali proti Brandonu, tri milje proč, in na poti je Mrs. Winchester baje videla hudčiča. V Brandonu sta zbudili nekega prijatelja, ki ju je privadel nazaj na pozorišče umora in tam je šerif aretiral obe ženski.

Deklica je povedala policiji, da se je pred umorom očeta posvečevala s svojo materjo. Mati je rekla, da je najboljša očeta ubila.

Sosedje so povedali policiji, da so že več mesecev dvomili o duševnem zdravju matere in hčerke.

Mrs. Winchester je izjavila po aretaciji, da se ji je vrnila pamet ter zahtevala aretacijo evangelista Richeja, češ, da je on kriv zločina.

— On me je hipnotiziral, — je rekla.

GLAS MUEZINOV JE UTIHNIL.

Carigrad, Turčija, 13. marca. Obenem s klepom, da se izžene kalifa, je izginila tudi nadaljnja mohamedanska tradicija, vsaj v koliko pride v poštev neko majhno anatolsko mesto. V Cezareji je utihnil glas muezinov.

To se ni zgodilo iz kakih protiverskih čustev, temveč enostavno radi tega, ker je oznanjanje smrtnih slučajev z galerij minaretov motilo bolnike. V bodočnosti bo ta naloga poverjena občinskemu oglaševalcu. V večini mohamedanskih dežel obstaja naveda, da objavlja muezin ne le smrtne slučaje, temveč tudi druge zadeve, tikajoče se obične, ko stopi na majhno galerijo, ki obkroža minaret vsake mošee.

PREOBRAT V ANGL. DELAVSKI VLADI

Nova angleška delavska vlada oborožuje deželo ter se medtem tudi zavzema za mir. — Pacifisti so vznemirjeni vsled novega delovanja kabineta. — Izdelanje načrta, ki naj bi odpravil vojne.

Najbolj resni odpor proti Ramsay MacDonaldu in njegovemu delavskemu kabinetu je prišel iz vrst liberalcev, ki nasprotujejo vladnemu načrtu za ojačenje narodne obrambe. Pred par meseci je bil eden najmočnejših argumentov proti delu, da ga vodi v politiki skupina intelektualnih pacifistov, ki bi bili v svoji želji, da uveljavijo splošen mir, pripravljeni žrtvovati varnost Anglije, če bi se polastili vrhovne sile.

Ta skupina pacifistov je imela sedaj večkrat na teden kabinetske zborovanja in na skoro vsaki seji se sklepe nekaj, kar ima namen ojačiti vojaške sile dežele. Presenečeni niso liberalci, temveč tudi številni člani delavske stranke in pričela se je pojavljati iz njih vrst opozicija.

Sedanji položaj nudi neizmerno zabave konservativcem, ki uživajo sloves, da so militaristi. Dejstvo je, da je Anglija danes najbolj miroljubna dežela v Evropi, z izjemo Holandske in Švice. Celi angleški narod je zainteresiran pri miru ter je mnenja, da spadajo vojne v preteklost.

Na postajah podulčne železnice so nabili ta teden velike lepake, ki oznanjajo veliki sejem v Lipskem. Na sprejemu, katerega je priredil Filip Snowden, delavski finančni minister, se je nemški poslanik gibal neokrog ter govoril z liberalci, konservativci in delavci kot da ni bilo nikdar nobene vojne. Povpraševanje po nemškem blagu je zopet znak: "Made in Germany". Anglija je pozabila, čeprav ni mogoče odpuščati.

Ministrski predsednik MacDonald je pacifist. Isto sta Filip Snowden in Arthur Henderson, čeprav je imel dva sina v armadi. Približno isto velja glede ostalih delavskih voditeljev.

Med podtajniki je tudi več pacifistov, kar velja posebno glede zastopnika zračnega ministrstva v parlamentu. Njegov govor v parlamentu je bil tako miroljuben, da je povzročil debato v obeh zbornicah. Sedaj pa je objavila vlada, da je sklenila zgraditev petih lahkih križark, ker se jih potrebuje, da se nadomesti zastarele ladje in ker bi nudila konstrukcija dela približno 30,000 ljudem.

Pozneje so prišli migljaji, da se ne bo opustilo mornariške postojanke v Singapurju, katero so pričeli graditi pod Bonar Lawom v namenu, da se pomiri Avstralee, ki so se bali japonske nevarnosti.

Ostra opozicija proti grajenju križark ter nadaljevanju dela na mornariški postojanki v Singapurju je prišla iz vrst liberalcev in nekaterih članov delavske stranke.

V obeh debatah so se konservativci postavili na stran delavskega kabineta in vsled ni ob nobenem trenutku obstajala nevarnost, da bi bil kabinet prazen. Vse to bi mogoče vzbudilo utis, da so ministrski predrednik MacDonald ter člani njegove oficijelne družine popolnoma iznenemili svoje nazore tekom kratkega uradnega poslovanja, a te ni res.

Se vedno so pacifisti, a njih politika v vladi je povsem različna od politike, katero so zasledovali v opoziciji proti vladi, ko so se predstavljali opozicijo v parlamentu. Dočim prosi angleška vlada parlament, naj dovoli večje sile za ojačenje zračnih in mornariških obramb, izdeluje načrte za veliko kampanjo, vsled katere naj bi postala Liga narodov resnična in uspešna sila za branitev mira na svetu.

Lord Thompson, zrakoplovni minister, ki je bil tekom vojne brigadni general, je rekel: "Bila je ironija usode, da zahtevamo sedaj ljudje, katere se je preziralo kot pacifiste, razširjenje oboroževanja, ki je bilo zanemarjeno od njih prednikov. Pogosto se vprašujem, kaj je pravzaprav pacifist."

"Večina mislečih moških in žensk predstavlja pacifiste, ker obžalujejo bedastočo in blaznost vojne ter nje brezkoristnost. Osebo poznam številne pacifiste, ki so kazali veliko vojaško navdušenost, ko je bilo treba popraviti kako krivico ali iti v boj proti poganom. Nobena stvar pa ni lažja na svetu kot najti vzrok."

"Mene je neki pristaniški delavec v Bristolu nagrahnil kot "zabitega pacifista", čeprav sem se vojeval v petih vojnah. Mislim, da so bile vse brezpomembne, blazne uničevalne. Še nikdar ni bilo dobe v svetovni zgodovini, ko bi imel poziv na zdravo človeško pamet več upanja na uspeh kot ga ima v sedanjem času."

"Če bomo živeli naprej v isti stari gnolbi, če bomo sprejemali iste stare šibole, ki uveljavljajo postavo sile, bodo milijoni pričakujočih ljudi zelo razočarani."

Idealizem delavske stranke je danes največji kapital Anglije. To priznavajo celo opozicijski voditelji.

MONSIGNORJA JE ZADELA KAP.

Monsignorja Patrika O'Hareja, rektorja cerkve sv. Antona v Brooklynu je zadela kap. Zdravniki imajo le malo upanja, da bo ozdravel.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Worcester, N. Y., 14. marca. V tukajšnji bližini je skočil danes popoldne s tira ekspresni vlak. Kakih trideset oseb je bilo pri tej priliki poškodovanih, toda nobena smrtno.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
72 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$7.50	For New York for one year	\$7.50
For six months in advance	\$4.00	For New York for six months	\$4.00
For three months in advance	\$2.00	For New York for three months	\$2.00
For one month in advance	\$0.50	For New York for one month	\$0.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedel in praznikov.
Ljudem brez podpisa in obvestila se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni po-
sreduje po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam
tedaj prejeto blagovno naznani, da hitreje najdemo naslovnik."GLAS NARODA"
72 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2576NEW YORK CITY
TRADE UNION COUNCIL
NEW YORK CITY**EKSPLOZIJA V UTAH**Zadnje mesece so se pričela množiti poročila o veli-
kih nesrečah v premogovnikih Združenih držav.Katastrofa v rovu Utah Fuel Company v Castle Gate,
Utah, je ena največjih katastrof v premogovni industriji
v zadnjih par letih.Eksplozija je zasula v rovu 175 delavcev, med kateri-
mi je bilo tudi šest Slovencev. Niti eden se ni otehl.Ko dobi človek tako vest se vpraša: — "Ali je bila
nesreča neizogibna? Ali je bilo strjeno vse za preprečanje
take nesreče?"

To vprašanje je upravičeno.

Za sedanji kapitalistični red je žalostno, da se sploh
mora vprašati kaj takega. Kakšna družba je to, v kateri
ni skrb za življenje in zdravje njenih produktivnih čla-
nov, prva in najvišja dolžnost?V kapitalistični produkciji je dejstvo ravno naspro-
tno. Človeška življenje izpostavlja nevarnosti radi par
umazanih dolarjev.Kapitalisti puste vnmear najbolj priproste varnostne
odredbe, ker stane njih nabava denar in ker si mislijo: —
Saj se ne bo nič zgodilo.Seveda ne bomo nikdar izvedeli, kaj je bilo resnični
vzrok zadnje nesreče: ali lahkomisljenost delavcev ali pa
dobičakarjnost. Sleherni krivde bodo skušali potlačiti,
ker bi resnica slabo vplivala na mase naroda.Velikih žrtev premogarjev pa ne dobavljajo le velike
katastrofe, za katere se zanimajo kapitalistični časopisi.Splošno prebivalstvo izve le za katastrofe, ki zahteva-
jo številnejše žrtve ter upilneje naenkrat nešteto življenj.Premogarji pa žrtvujejo kralju kapitalu neprestan
davek. Plačujejo ga v zdravih udih in v življenjem.Število delavcev, ki postanejo žrtve industrijskih ne-
zgodov določimo po tonah izkopanega premoga.En milijon ton premoga stane približno štiri človeška
življenja. To so hladnokrvno ugotovili vladni izvedenci.
Vsakdo pa si lahko predstavlja, koliko delavcev je bilo
več ali manj poškodovanih, pobitih, ranjenih itd.Vsako leto se pripeti v ameriških premogovnikih
200.000 nesreč.

Umevno je, da bi se dalo dosti nezgod preprečiti.

Eksplozije se pojavljajo, ker je ventilacija pomanj-
kljiva. Požari so posledica nezadostnega namakanja pre-
mogovnega prahu. Kamen in premog s stropa jih dosti
pobije, ker pravočasno ne obnovi opor, ali ker ni dovolj
podprt vhod h kaki kratki žili.Čelo nezgode, ki so baje le posledica nepazljivosti pre-
mogarjev, so v resnici posledica profitstva premogovnih
magnatov.Premogarji, ki delajo na akord, so enostavno prisilje-
ni hiteti pri delu. Vsled tega opuščajo potrebne varnostne
odredbe, da zaslužijo svojo plačo. Da se preživljajo, mo-
rajo rizikirati svoje zdrave ude.Prebivalstvo se spomni nevarnosti, katerim je premo-
gar neprestano izpostavljen, šele takrat, ko se pripeti ka-
lika velika nesreča, ki mahoma ubije na stotine delavcev
ter vzame stotim otom očeta in ženom moža. Hitro
pa je vse zopet pozabljeno.Če premogarji zahtevajo, naj se uveljavi v rovihi več-
jo varnost, in če hočejo večjo plačo za svoje težko delo,
prično naenkrat z veliko gonjo proti njim.Isto kapitalistično časopisje, ki pri vsaki taki nesreči
preliva krokodilске solze ter obžaluje usodo ponesrečenih,
zmerja premogarje pri vsakem spru, ki ga imajo z last-
niki rogov, kot profitirje, ker se baje skušajo obogatiti
na stroške splošnosti.Postavijo se celo na stran premogovnih magnatov,
kojih pohlep po dobičkih žene vsako leto na tisoče premo-
garjev v smrt.**Dopis.**

Jelšane-Sapjane.

Žalostno vest Vam sporočam iz
domovine, da je dne 17. novembra
1923 v reški bolnici umrla v naj-
lepši dobi 35 let Ivana Simčič roj.
Majkava iz znane Knezove druž-
ne v Sapjanah. Bolehala je že 2
leti na želodcu. Zdravila se, a nič
ni pomagalo. Lani pa se ji je bo-
lezen poslabšal in odločila se je,
da poizkusi zadnje sredstvo: ope-racijo. Šla je v bolnico na Reki.
Operacija se je sicer poročila, to-
da kmalu potem pa ji je sicer osla-
bela, začelo jo je mučiti, moči so jo
zapuščale in izdihnila je svojo
blago dušo.Pokojna je bila šla še kot dete
v Ameriko ter se v Trinidadu,
Colo., poročila z Ivanom Simčičem.
Bila je skrbna, dobra žena, povzroč
prijatelja. Mnogi znanci v Ame-**Iz Jugoslavije.****Poljedelski muzej v Beogradu.**
Poljedelsko ministrstvo je izde-
lalo načrt za velik poljedelski mu-
zej v Beogradu. V tem muzeju
bodo stalno izloženi vsi poljedel-
ski produkti, katere se pridelu-
jejo v Jugoslaviji.**Brezposelnost na Hrvatskem in
v Sloveniji.**V Zagrebu se je vršila anketa,
ki je ugotovila, da je na Hrvat-
skem in v Sloveniji 53.000 brezpo-
selnih. V samem Zagrebu je 10 ti-
soč brezposelnih delavcev. Od šte-
vila brezposelnih delavcev odpade
na rudarje 2000, na stavbne de-
lavce 4000, privatne nameščence
5000, pomorščake 3000, natakcarje
500, kovinske delavce 3000, živil-
ske delavce 500, lesne delavce
6000 itd. Anketa je prišla do za-
ključka, da s podporami ne bo ve-
liko pomagalo brezposelnim de-
lavcem. Najvažnejše je, da se brez-
poselnim preskrbi delo. Zanimivo
je, kako se zadržijo hrvatsko pod-
jetništvo napram brezposelnim bedi.
Mesto da bi hrvatsko podjetništvo
zaposlilo domače delavstvo, vabi
iz tujine delovne moči. V zadnjih
devetih mesecih leta 1923 je bilo
pri zagrebški delavski zbornici
vloženih 2514 prošelj za uvoz in-
ozemskih delovnih moči in sicer za
1357 delavcev in 1157 nameščen-
cev. Hrvatski podjetniki hočejo
torej zaposliti 1157 nameščen-
cev, večnoma Italijanov. Nemcev
in Madžarov, akoravno je doma
5000 nezaposlenih nameščen-
cev. Daje je na primer kovinska
industrija prošila za zaposlitev
408 inozemskih delavcev, akorav-
no je 3000 hrvatskih kovinarjev
brezposelnih. Anketa je sklenila,
da ukrene vse potrebno, da se do-
tok tujega delavstva omeji, ozi-
roma popolnoma prepreči.**Pobijanje draginje.**Ministrstvo za socialno politiko
se je odločilo, razširiti zakon o
pobijanju draginje, ki je v veljavi
v Sloveniji, tudi na Srbijo.**Madžarski vohun zaprt.**Novosadska policija je odredila
aretacijo nekoga goljufa Butterer-
ja. Naknadno so ugotovili, da gre
tudi za madžarskega vohuna. Pri-
jem so našli legitimacijo društva
"Probnjajočih se Madžarov".**Klub svobodne ljubezni.**Geografska policija je dobila že
večkrat tajne ovadbe, da obstaja
v ruskem hotelu "Gurme" v Beo-
gradu klub svobodne ljubezni. V
imenovanem hotelu se dogajajo
pogosto nočne orgije najgostej-
ste, ki trajajo do ranega jutra.
Člani kluba so povečini ruski gri-
stokrati. Ovadbe pravijo, da je bi-
lo v klubu pokvarjenih tudi pre-
cej mladenk iz uglednih beograjs-
skih rodbin.**Borba med kačkami in orožniki.**V selu Zagorje na Kosovem je
prišlo do prave bitke med kačkami
pod vodstvom zloglasnega Meh-
meda Konjaka in orožniki. Kačkami
so se zabarikadirali v kulo (staro
turško trdnjavo), nakar so jih o-
rožniki naskočili z bombami. V
boju je padlo 5 orožnikov in na
pomoč je moral prehiteti voja-
štvo iz Prištine in Mitrovice in si-
cer z dvema topovima. Vojstvo
je kulo bombardiralo in jo poru-
šilo do tal, vendar je kačkom us-
pešno, da so pobegnili v nastalem
mraku. — V Osočkovskih planinah
v južni Srbiji so kmetje napadli
tolpo komitašev in jih 10 ujeli.**Mož, ki laja**V zagrebški Pasteurjev zavod
so pripeljali seljaka Jovana Ke-
kića iz Crnega vrela pri Karlov-
cu. Pred kratkim ga je ugriznil
stekel pes v prste desne roke.
Svoje in Kekić sam niso temu po-
svetili nobene pozornosti. Šele ko je
nedavno začel besneti, so iskali
zdravniško pomoč. Kekić ne more
več požirati vode, kadar pa ga na-
pade besnoba, laja kakor pes. Re-
šitve ni in bo v kratkem moral iz-
dihniti v strašnih mukah. Zopet
žalosten slučaj neukosti naroda.riki se je še gotovo spominjajo.
Tam se nahajajo še sedaj štiri nje-
ne sestre in en brat. — V Sapja-
nah sta imela z možem malo trgo-
vino in pečnico. Raš sta se lepo
ustanovila in uredila, pa je neiz-
prosna smrt pretrgala nit njenega
življenja ter oropala moža dobro-
zvesto družico. N. v. m. p.
Poročevalce.**Od vlaka povožen.**Na progi med Čakovcem in Ko-
tarbo je našel progovni čuvaj od
vlaka povoženega moža, kateremu
sta manjkali obe nogi. Mož, ki je
ležal v nezvesti, so prepeljali v
Čakovec, njegove identitete pa ni-
so mogli dognati, ker se ni zave-
del in tudi ni imel pri sebi nobe-
ne legitimacije. Ne še ugotov-
ljeno, ali gre za samomor ali pa
se je zgodila nesreča.**Nakažena novorojenčka.**V Vodiceh v Dalmaciji je neka
seljankinja rodila domeno dete
ženskega spola. Novorojenček pa
nima nog niti leve roke, na desni
pa samo 4 prste. Še bolj čudna
igra narave, ki vzbuja v zdravni-
skih krogih dokaj zanimanja, se
je pripetila v rumunskem kraju
Magureld, kjer je žena posestnika
Nikolaja Gazea povla novorojen-
čka, ki je pol dete in pol riba. Do-
čim je namreč gornji del, osobito
glavica, povsem normalen in člo-
veški, se spodnji del mesta nog
končuje v ribji rep. K sreči je to
čudno bitje živelo le pol ure.**Tragedija dveh zaljublencev.**V Brezovu pri Belovaru se je
zgodila za našo dobo redka trage-
dija. Fant Nikola Jančarević se je
do blaznosti zaljubil v sosedovo
hčerko Jelisavo Bach. Ker je on
bil pravoslavni, ona pa iz rodu
bivših čeških kolonistov, so se nje-
ni starši protivili zvezi, četudi je
Nikola bil Jelisavi prav po volji.
Po daljšem trudu, da si pridobi
naklonjenost njenih staršev, je
Nikola končno čupal. V soboto
16. februarja zvečer jo je pričak-
kal, ko je v spremstvu svojega
brata šla v vaško gostilno na neko
predpustno prireditev, pristopil k
njej, jo s samokresom pogodil v
prsi, z drugim strelom pa ubil še
sebe. Jelisava je po par hipih iz-
dihnila na cesti, dečim so Nikolo
nezvestnega odnesli v belovarsko
bolnico, kjer je kasneje umrl.**Pedagoško-geografska karta Ju-
goslavije.**Ministrstvo za poljedelstvo je
naročilo posebni komisiji, da iz-
dela pedagoško geografsko karto
Jugoslavije, iz katere bi bilo raz-
vidno, kakšne vrste zemlje imajo
in kakšna je njih redovitost.**Prvi potniški zrakoplov v Pan-
čevu.**Dne 16. februarja je pristal v
Pančevu prvi potniški zrakoplov
linije "Franco-Rumaine". Z njim
so potovali štirje potniki, dva v
Pariz, dva pa v Bukarešto.**Kraljevo pomiloščenje.**Na predlog ministra za pravo-
sodstvo je spremenil kralj smrtno
obsodbo Rajka Dujmicića iz Jaske
v dvajsetletno ječo, poostreno s
trdim ležiščem in postom.**Ginljivo pismo s holandske
Zapadne Indije.**Na jako dobrem zemljevidu
boste zasledili majhen otok Sa-
ba, ki leži v Karibejskem morju
vzhodno od Porto Rieo. S tega
oddaljenega otoka je dospelo dne
2. februarja pismo v Chicago.
Vsebuje žalostno zgodbo v pri-
prostih besedah. Tam živi Mrs.
Irene H., vdova s tremi malimi
otroci. Trpi vsled želodčnih bo-
lezni. Čitala je v nekem listu gle-
de Trinerjevega Grenkega Vina
ter se je uverila, da ji bo to za-
nesljivo zdravilo pomagalo. Ker je
jako revna, je pridejala pismu
majhen lep ženski robec, ročno
izvezen, ter prosila, naj ji damo
v zameno količino naročbe. Tak
je sloves Trinerjevega Grenkega
Vina. Vsakdo je zadovoljen s tem
zdravilom, ki ga nima vrstnika v
slučaju slabega teka, zaprtja, pli-
nov, nervoznosti, glavobola in po-
dobnih želodčnih neredov. "Moje
gospodinjstvo ne more biti brez
Trinerjevega Grenkega Vina, ki
je jako dobro za želodec". Tako
nam je pisal Mr. John Razus iz
Gary, Ind., 24. februarja. Stopi-
te še nocoj k lekarnarju ali pro-
dajalcu zdravil ter prinesite se-
boj Trinerjevo Grenko Vino. Če
ga ne morete dobiti v svoji so-
sedščini, pišite na: Joseph Triner
Company, Chicago, Ill.**Peter Zgaga**Na pustni torek, ko je imendan
patra Kovertice, so priredili v
cerkveni dvorani svetega Stefana
veliko slavlje slavljenen na čast.
Cerkveni možje so podarili Ko-
verti krasen avtomobil "Colum-
bia Six".Ta dar je bil pa izsiljen. Ko-
verta je že mesec in mesec go-
voril: Avtomobil moram imeti,
avtomobil mi dajte!Brez dvoma je navedel tudi kak-
citat iz svetega pisma, da mora
imeti avtomobil.Pri pobiranju kovert so se mu
debeli opanki znucali. S pomoč-
jo avtomobila bo po kolekta olaj-
šala.Jaz sem skromnejši, jaz ne za-
hlevam avtomobila. Par dobro
okovanih čevljev naj mi kupijo,
da mi bo mogoče ob ugodni pri-
liki Koverto udobno očebljati."Za šibčiji se mi zizami sedijo,
v palačah stanujejo, v "Columbia
Six" se vozijo. Sin človeka pa ni
imel, kamor bi glavo položil..."Na Filipinih je začelo vreti. Po-
javilo se je močno gibanje za sa-
mostojnost in svobodo.Voditelji Filipincev so poslali
v Washington dolgo prošnjo v
kateri prosijo za svobodo.Najbrže so jim washingtonski
diplomati takole odgovorili:
Dragi Filipinci: Vaša prošnja
nas je globoko ganila. Mi smo do-
broščen narod. Če le moremo da-
mo. Ako bi zahtevali kakše petro-
lejske koncesije, bi jih dobili, se-
veda potki dobremu plačilu. Ako
želite postav in paragrafov. — evo
vam jih. — na koše jih imamo.
Ali vas mogoče žejajo? Ali bi radi
žganja in vina? Vsega je v izbi-
lju v naši suhi Ameriki. Ali bi
radi nekaj naših politikov? Ima-
mo jih legijone in legijone. Takoj
vam jih pošljemo. Ali hočete mor-
da ozkosrčnosti? Ali želite par-
ton bigotstva? Vidite, dragi Fili-
pinci, vse to vam damo dragevo-
lje na razpolago. Toda svobode
vam res ne moremo dati. Ta roba
nam je namreč že pred leti popol-
noma pošla. Niti za svojo lastno
uporabo je nimamo.Znani bogatalec J. D. Rockefeller,
je pred nedavnim izjavil:
Ljubezen je najmočnejša stvar
na svetu. Ljubezen premaga vse.
V gotovih ozirih je njegova tr-
ditev resnična.Če hočeš motor zaronati, pa mo-
raš imeti nekaj gazolina, katerega
moraš Rockefellerju precej dra-
go plačati.Statistiki so dokazali, da v Zdr.
državah opravlja vsak dvanajsti
človek vladno službo.Statistiki se ponavadi nikdar ne
motijo, edinele v tem slučaju bi
pa morali reči:V Združenih državah je vsak
dvanajsti človek od vlade plačan.Izkušeni pisarniški vodja je re-
kel: — Jaz imam v svoji službi
sane poročene moške. Neporoče-
nih ne maram. Neporočeni vza-
mejo takoj ob uri kloboč ter gre-
do domov, dočim se poročenim
tako zelo ne mudi.

Ti dve sta mi ostali od večeraj:

Povabljeni gost je rekel po ve-
čerji: "Morda ste dobra gos-
podinja in dobra ženska, toda
kuhati pa ne znate. Ko bom dru-
gič prišel, pošljite po večerjo v
restavrant".Kozel z osme ceste je rekel v
vinski kleti: "Prosim, dajte mi
kozarec vode".**Jugoslavanska Katoli. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 915 E. 155 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PIRHLEN, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CIAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik izplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 415 — 15th Ave. East,
Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOE V. GRAHEK, 808 American State Bank Bldg., 808 Grant St. SE
Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ŠBANIK, Room 206 Bakewell Bldg., 206 Diamond and 6th
Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1234 W. 12 Street, Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4322 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:

LEONARD ŠLABODNIK, Box 488, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Fuyallup, Wash.
FRANK KORIČ, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 740 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 533 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STEHLE, 404 E. Mead Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 615 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih naved kakor tudi denarne poljubne
največ podjajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošlje na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišni-
sprave naj se pošlje na vrhovnega zdravnika.Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovanom in
oblihi priplo. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku
bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrne
na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.**Izpred sodišča.**

V gostilni pri "rdečem nosu"

sta se odpočila tudi dva brata M.
Po okrepčilu sta se znisila, kako
bi dobila prenočišče. Ker sta bila
precej dobre volje, krmar pa ne-
kam čemerem, se nikakor niso mo-
gli zlepa sporazumeti. Začela sta
se pogajati z ročnimi sredstvi za
dosego prenočišča, kar jima pa
je gostilničar s krepko odločnost-
jo preprečil na ta način, da je pri-
jel za železen drog, ki ga je eden
obeh bratov imel s seboj, ter po-
trajal z njim oba gosta po glavi.
Tako namreč pravita brata M. Na-
takarica. Anka pa ve povedati,
da sta brata M. prišla k nji in za-
hlevala vino, čemur pa ona ni u-
strela. Nato je Peter M. zamah-
nil z dragim proti, pa ga je reži
nabritnik potegnil na tla — in to
je bila njena sreča: "kajti sicer
bi bila precej mrtva" (kakor je
zdaj precej živa). Nato pa se je
šele razvil pretep med gospodar-
jem in zasebnima čistožejema.
Pri tem je bila navzoča tudi gos-
tilničarjeva žena, dasi je "pet
otročkov jokalo zanj", in je pe-
povedala olajšilno za gostilničar-
ja, ki je bil nato oproščen.

Neobičajni pojavi v splitski luki.

Sportniki so v splitski luki opa-
zili nenavadno dvigavanje in pada-
nje morsk gladine. V kratkem
razdobju dveh let se je morje dvig-
nilo in padlo za 30 do 40 cm. Pa-
danje in dvigavanje morja se sprav-
lja v zvezo s potresi.

Auf Primož, ven pridi!

Ponoči okoli polnoči — bila je
svetla lepa noč — so prišli v Straj-
tja v zvezo s potresi.**Nakazila v ameriških dolarjih
za Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo.**V vseh treh državah lahko izplačamo dolarje poljubnim
osebam proti naslednji pristojbini: za zneske od \$5. do \$25.
po 75 centov za nakazilo; od \$25. naprej po 3 cente od vsa-
kega dolarja. Zneske za pristojbino nam je poslati ob-
nim z onim, ki naj se izplača. Nakazil za zneske pod \$5.
ne moremo prevzeti.Ako pošljete sorodniku ali prijatelju dolarje samo za
potne stroške, pripomnite vidno na nakaznici: Izplačati
le proti predložitvi vidiranega potnega lista (posa) za
Združene države. Pod tem pogojem nakazani znesek se
izplača le, če predloži naslovljenec pri banki vidiran pot-
ni list. Ako pa dovoljenja za potovanje ne bi mogel do-
biti, se mu denar ne izplača, temveč se stavi nakazani
znesek zopet na razpolago vplačniku.Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje na-
kazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti onim, ki biva-
jo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso
izkušeni.Na zahtevo izvršujemo nakazila tudi brzojavno in
potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo
(Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direkten brzojav —
(Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo in Avstrijo \$4.

FRANK SAKSER STATE BANK

NOVA ZANIMIVA KNJIGA**NA KRVAVIH
POLJANAH**

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50

**TRPLENJE in strahote s bojnih pohodov bivšega
slovenskega planinskega polka.**V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega
polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz
Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajt-
jega kriha, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in s
polkovem uporu ter njega zakletvi.Knjiga je trdo vezana, vsebuje 370 strani in 25 slik in vojne.
"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Opuščen posel.

John Haberton.

V vsi Kaliforniji ni nihče vedel, kakšen je pravzaprav Colonelov "posel", in se tudi ni nihče za to posebno brigal. On je vedno plačal v gotovini in ni nikdar godrnjal radi cene — kaj se hoče še več?

Colonel je bil najprijetnejši človek, imel pa je, kakor vsi umrljivi ljudje, svoje skaljene čase, in tak čas je bil tudi, ko je bil v čeli vrsti tekmovalnih dirk stavil vse svoje premoženje na svojo rjavo kobilo "Topsy" in — izgubil.

Ljudje so najprisrčneje sočustvovali z njim, in ko se je nekega dne zopet pokazal v krčmi, ni bilo klicanja na pijačo ne konca ne kraja. On pa je odklonil osorno vse take dokaze prijateljstva, je nagloma zapustil pivnico, zajahal konja in odgalopiral kakor nor.

Jahanje velja splošno za jako zdravo telesno vajo in brza jeza baje nenavadno dobrotno vpliva na slabo voljo. Ako pa se človek uda te izbiri vaji tako celoma, da se nikdar ne ustavi, da bi nagovoril znanca, tedaj je popolnoma naravno, da se temu ljudje čudijo.

Colonel je bil v vseh krajih, skozi katere je jezdil, dobro znan, in ker niso videli nikogar, ki bi bil pred njim jahal, so sportniki kmalu postavili visoke vsote, da jo je pred kom pobrisal.

Ako se naftanko vzame, niso imeli prav, in vendar so dobili stave, kajti predno je preteklo pol ure, je prihajal mož z gorečim uradnim obrazom po isti cesti, ustavljal konja pred najznamenitejšo krčmo vsake naselbine in vprašal, če je šel Colonel todmimo.

Da je hrabri Colonel vedel, da je preganjan in od koga, bi stalo za življenje preganjalca jako slabo, kajti ta ni bil nihče drugi nego konštabel njegovega okraja, in na konstablere in vse policijske uradnike je imel Colonel trajno jezo.

Colonel je galopiral po poštni cesti naprej: naenkrat pa je zavil ostro od nje v stran in potisnil svojega konja skozi grmovje, konštabel pa je dirjal naprej.

Zdaj se je začel glas iz gostega lesovja.

"Kaj je?"

"Posel," je odvrnil Colonel.

"Saj je že čas," je odgovoril glas, in dolg, bradat fantin se je pokazal iz gošče. "Od sinoči nimamo požirka več in v kolibi ni niti mornarskega perpečenca niti za žlico moke. Ali vas je stara mrha pustila na cedilu?" je pristavil in gladił Tipsy z zaupnostjo starega znanca po smrčku.

"Da," je rekel Colonel z žalostnim glasom, "pri vseh dirkah sem izgubil. Ali so vsi tu?"

"Seveda. Kar pojdite z mano."

Mož je šel naprej, Colonel in Tipsy za njim in kmalu so dospeli do male kočice iz hlodov, pred katero so se sedele tri sumljive postavine, ki so Colonele pričakovalno gledale.

"Mac vam bo vse dopovedal," je rekel ta, "jaz pa privežem medtem konja."

Ko se je Colonel čez nekaj minut vrnil, so imeli vsi štirje nože v pištole pri sebi, in Mac jim je delil krinke, napravljene iz precej umazane vreče za moko.

"Kakj je že čas?" je vprašal Colonel.

"Rajši eno uro čakati, nego zamuditi," je odvrnil eden od štirih. "Nikoli nisem bil tako žejen kot danes, odkar smo vozili okoli vrta Horna in nam je bila pošta voda. Ako se v stari škattli ne bo dobilo nič pijače, jim pojde slabo, ali naj nisem Perkins?"

"Ne delaj računov brez krčmarja," je pripomnil drugi in si prirotil jezik pod klobukovimi braji; "če bi jih bilo pa preveč za nas. Kaj —"

"Tiho, Cranks!" mu je segel Colonel v besedo. "Kdor se pusti plačati, ne more nič pametnega izgovoriti. Ker pa sedi danes stari Black na kozlu, ki pride zmerom točno, mislim, da se lahko odpravimo."

Zabil so brzi vrata kočice, in štirje konjaki so se v gostem re-

su do blizu ceste in potem vzporedno z njo naprej. Po polurnem korakanju se je Perkins, ki je šel naprej ustavil, si obrisal potno čelo s srajčnim rokavom in rekel: "Mislim, da smo zdaj dovolj daleč od kočice, Colonel."

"Jaz mislim utdi," je odvrnil ta. "Postopali bomo, kakor vedno: jaz jo (pošto) ustavim, Logroller vzame kočijaža nase, Cranks sprejme plen, Mac in Perkins pa se postavita na desno in levo voza. In — neljubo mi je, toda z ozirom na to, ki se nahajamo prav sedaj v posebno žalostnem položaju, mi dajmo bomo morali tudi dame obdavi, ako so kašne v vozu. Kaj menite?"

"Se mi tudi tako zdi," je rekel Logroller s smehom, čigar razlagnje se je zdelo, da se je nekoliko tudi na njegovo črno krinko prenese. "Kaj jim koristijo ženske pravice, ako pa nimajo nikoli priložnosti, da bi jih izrabile? Izposodimo si njihove denarne mošnje in pokažemo jim vso doktrino v novi luči!"

"Ženske so hinavske," je dejal Cranks, "zmožne so, da porinejo človeku nož v trebuh, kadar jih odpuščanja prosijo."

"Če se jih bojiš," je rekel Perkins, "se lahko obrneš in pometeš našo kočjo."

"To me spominja na izrek iz biblije," je menil Logroller, imenovan "ta pobožni", toda Colonel mu je naglo odrezal besedo.

"Pridite, pridite," je vzkliknil, "in ne mečite religije in poslov v en koš — to dvoje spada tako malo skup — kakor — Halo! To slišim, kako stari Black z bičem pokaja. Vsak za svoj grm, urno! In kadar zaživžgam — skočite!"

Vsi so se skrili ob poti. Poštna kočija je prihajala v ostrem diru; petniki so se pogovarjali in smejali, in stari Black je ravno s koncem biča na lahko opomnil priporočnega konja, kar je Colonel na in ostro zapiskal in pet mož je skočilo na deželno cesto.

Konji so tako nanagloma obstali, kakor da bi bila to njihova vsakdanja izkušnja, in stari Black je izpustil vajeti, prekršal noge in strmel v zrak. Vsi potniki so ta tempo pomolili glave skozi okna, a so jih prav tako hitro umaknili, brž ko so opazili krinke in revolvice cestnih agentov.

"Gospoda moja, viditi je, kakor da nekaj ni v redu," je rekel Colonel vlnjudo in odprl vrata kočije. "Ali bi morda tako dobri in izstopili? Gotovo imate robce pri sebi?" se je obrnil do prvega, ki je izstopil. "Da? O, to je krasno! Ako smem prositi, izvolite dati roke na hrbet — na ta način, tako je prav." In v trenutku na to so bile roke trdno zvezane. "Za božjo vo-

ljo naj vam nikar ne pride v misel, da bi posegli po orožju," je nadaljeval, govoreč v kočijo, "kajti moj prijatelj tu ima napeto piščolo in roka se mu nekoliko tresce."

Z drugimi potniki so postopali z isto vlnjudo in potem so Colonele in njegovi "prijatelji" preiskali ujetnikom žepe. Staremu Blacku, ki nikdo ničesar storil, kajti kdo je še slišal, da ima postiljen denar?

"Fantje," je izjavil Colonel, ko je bil pregledal plen in poklinal tovariše na stran, "lov ni velik, ki smo ga napravili, toda v vozu je samo ena ženska, ki je videti dovolj stara, da bi bila lahko moja stara mati. Mislim, da je ne nadlegujemo — ne?"

"Ta je morda izdatnejša nego vsi drugi skupaj," je mrmral Cranks in skrbno preiskoval debele zlate neke ure. "Saj so taki podli lopovi na svetu, ki najamejo stari žensko, da prevlačuje njihove dragocenosti, ker mislijo, da so potem varni."

Colonel je stopil nejevoljno k vozu.

"Prosimo tisočkrat oprostjenja," je rekel in se z eno roko odkril, z drugo pa zopet odprl vrata, "toda mi pobiramo za skrajno dobrodelen namen. Sicer vas nismo hoteli nadlegovati s tem, toda, ker go-

spodje niso imeli dovolj pri sebi, nam drugače ne preostaja."

Stara dama se je silno tresla, privzdignila naličje in iskala denarnico. Colonel ji je pogledal v obraz, zaloputnil kočijo, sedel na pesto kolesa in strmel predse.

"Nič?" je poizvedoval potihem Perkins z obrazom srčnega sočutja.

"Ne — da —" je odvrnil Colonel kakor v sanjah. "To se prav razvežite jih in pustite, da se peljejo naprej," je pristavil in po skočil na noge. "Meni je na tem, da pridem brž do kočice."

S temi besedami je skočil v grmovje in pustil svoje trabante same v njihovem začudenju. Razoroženi potniki so bili razvezani in so smeli vstopiti, na kar je stari Black zopet prijel za vajeti s takomirnostjo, da menja konje, počil z bičem in odpeljal. Colonelevo pajdaši so hiteli h kočji, toda ne, da se ne bi spotoma večkrat prijazno zmenili za vsebino raznih steklenice, ki so jim med manipulacijo prišle v roke.

Veliko je bilo presenečenje "cestnih agentov", ko so stopili v kočjo, kajti tam je stal Colonel v čisti beli srajci in v obleki, ki je bila sestavljena iz piščlih državnih oblčil tolpe.

Cranks si je prvi opomogel od začudenja. Položil je na mizo eno uro, dve pištole, eno listnico in razoroženo težko denarnico in rekel: "Delite si vi!" je rekel Colonel na kratko in osorno. "Jaz nočem od tega nič imeti in opuščam ta posel za — vedno."

"Da bi bil glavna priča?" je vprašal Cranks in pograbil za piščolo.

"Svinčev rudnik napravim iz tebe, ako ne prekličeš," je rolnel Colonel in skočil nanj, kar je Cranks pripravilo, da je izpustil piščolo in umikaje se prosil odpuščanja.

"Kdo mi posodi 50 dolarjev?" je nadaljeval Colonel.

Perkins mu je položil zahtevano vsoto v roko, in predno sta minili dve minuti, je sedel Colonel na konju in odgalopiral v smeri, v katero se je odpeljala pošta.

Došel jo je dirjal mimo nje in s smerom jezdil v skok naprej. Stanovalec naslednje naselbine so Colonele predobro poznali, da se bi temu čudili. Ko so pa videli, da je v najodličnejših gostilnah iskal kupa za svojo Tipsy, in to kobilo, o kateri je še pred kratkim izjavil, da je za vse zlato na svetu ne prodal, nazadnje prodal za sramotno ceno, je ta neverjetnost zbudila splošno senzacijo. Ko pa se je skoraj pol ure mudil v brivnici in stopil iz nje gladko obrbit in s čedno friziranimi in na prečo pčesanimi lasmi, je planil vsak v svoj priljubljeni lokal in ponajla stave o Colonelevih nagibih.

Nato se je začel popotovanje po vseh prodajalnih in priskrbel s popolnoma novo obleko, pri kateri je izbiranju se je tu priljubljenih grobih barv skoro izogibal. Potem si je kupil nov klobuk, nove čevlje, si porezal nohte, in kar je bilo najbolj čudno od vsega, odklonil vsa vabila na pijačo vlnjudo le odločno.

Ko je Colonel stal na vratih tiste gostilne, pred katero se je pošta navadno ustavljala, so videli, kako se je gori omenjeni konštabel dotaknil njegove rame. Vsi tisti, ki so stali, da hoče Colonele komu usteči, so zahtevali izplačilo stave; toda najbližje stopječi so slišali, ko je konštabel rekel:

"Colonel, preključem vse in hočem javno priznati. Ko sem vas videl odhajati, mi je prišlo mahoma na misel, da spadate morda k cestnim agentom, in sem vam sledil — bila je moja dolžnost. Sedaj pa vidim, da sem bil na napačni sledi."

"Že dobro," je odvrnil Colonel smehljaje. "Bodite tako dobri in dajte teh petdeset dolarjev Joeru Perkinsu, kadar ga srečate. Jaz zapustim državo."

Zdaj se je pošta sunkoma ustavila pred hišo, in moški potniki so planili s praznimi žepi in ogroženi nad doživljenim dogodkom v krčmo.

Povest o cestnem ropu je zabuzimanje v vseh, in Colonel je bil nečisto z rokami tresoč se porinil splošno razburjenje, da se stavo stare žene in vzkliknil: je pelahko umaknil. Odprl je ko-

o starosti.

"Koliko let imaš? Deset let mi je, deset let imam" (to je po Breznikovem pravopisu slovensko in slovensko izražanje, namesto: koliko si star, 10 let sem star).

Ali pa ne ustejem na podobno vprašanje dobili odgovor, kakor ga je v podobnega primeru dal Andrien Hebrard: "Slehermi človek ima leta, ki ga ločijo od smrti?"

Stara dama se je zdržnila in izgovorila: "George!"

Colonel pa je skočil v voz, oklezanje v vseh, in Colonel je bil nečisto z rokami tresoč se porinil splošno razburjenje, da se stavo stare žene in vzkliknil: je pelahko umaknil. Odprl je ko-

o starosti.

"Koliko let imaš? Deset let mi je, deset let imam" (to je po Breznikovem pravopisu slovensko in slovensko izražanje, namesto: koliko si star, 10 let sem star).

Ali pa ne ustejem na podobno vprašanje dobili odgovor, kakor ga je v podobnega primeru dal Andrien Hebrard: "Slehermi človek ima leta, ki ga ločijo od smrti?"

Stara dama se je zdržnila in izgovorila: "George!"

Mussolini proučuje Machiavelli-ja.

Iz Rima poročajo: — "Machiavelli kot ga je videti skozi oči znanstvenika." Ta predmet si je izbral ministr. predsednik Mussolini za disertacijo v zvezi s podelitvijo naslova častnega doktorja prava na vseučilišču v Bologni, dne 22. marca.

Bolonsko vseučilišče v Evropi, z izjemo vseučilišča v Cordovi, so ustanovili Mavri. Datira iz devetega stoletja in njegovih "odličnih učencev" je cela legija, vključno Galvanija, ki je leta 1789 razkril silo, nesečo še danes njegovo ime. Ariosta, zadnjega klasičnega pesnika Italije ter modernega pesnika Carducci-ja. Med ženskami, ki so pudevale tam, je bila slavna Novella d'Andrea, ki je predavala za zagrinjalom, ker se je bala, da bo njena izvanredna lepota motila dijake. Vseučilišče uživa še nadaljni sloves, da je prvo uvedlo primerno zgrajeno anatomsko gledališče.

Cerimonije, tekom katere bo podeljen Mussoliniju naslov častnega doktorja prava, se bo vršila v zgodovinski, z lesom obiti dvorani iz šestnajstega stoletja. Ministrski predsednik bo dobil svojo čepico in haljo ter prstan dijaka na mestu, kjer so vršila prva sećiranja. Dvorana sama pa je sedaj občinska knjižnica. Cerimonija bo obstajala iz treh ločenih faz.

Prva faza bo obstajala v tem, da mu bo komitej dijakov in juristične fakultete podelil čepico, nakar bo govoril dekan fakultete in konečno rektor vseučilišča.

Mussolini, veren svojemu lastnemu geslu: — "Ničesar za nič," posveča sedaj del svojega časa pripravam za disertacijo, s katero hoče uveljaviti svojo pravico do podeljene časti. Tega mu seveda ni bilo treba storiti.

Geslo mesta Bolgne je: — "Bolgna učni", a glavno mesto Romagne je obenem tudi dom godbe in prav posebno muzikalne kritike. To je bilo prvo mesto v Italiji, ki je cenilo dela Richarda Wagnerja. Naravno je ponosno na muzikalne uspehe ministrskega predsednika in Filharmonična akademija je ravnokar sprejel posebno resolucijo, s katero je bil Mussolini imenovan častnim članom zavra.

Ministrski predsednik si prizadeva, da se vrne stara slava Rima, kajti pred kratkim je obljubil, da bo nudil svojo popolno podporo načrtu signora Cremonesija, kraljevega rimskega komisarja, za rekonstrukcijo vladnih palač, izboljšanje parkov in druge estetične naprave. Ker je Rim sedež največje države ob Sredozemskem morju, ker je središče križanstva ter glavno mesto latinskih dežel, — je rekel Cremonsi, bi moral dobiti primerni blesk in sijaj.

Ko je bil rojen Mussolini, 29. julija 1883, je stalno solnce v znamenju leva. V slednjega je sedaj njegov najbolj priljubljeni spremljevalec mlad lev, katerega se nadomesti z drugim mladim levom, ko doseže starost treh mesecev ter postane nevaren. Res, fašistovski lev, je bil poslan v zoološki vrt v Milanu in sedanjí spremljevalec ministrskega predsednika je mlada levinja, katero vodi vedno s seboj na izprehode z avtomobilom.

Od tedaj naprej se je udala grofica Esterhazy pustolovstvom, ki popolnoma izrabijo človeka ter mu ne dajo nobenega časa za razmišljanje. Njeni domovini je vladal Horthy, največji nasprotnik Habsburžanov. Kljub temu pa je špijenerala za njega. Nobene nagrade ni hotela. Bila je lepa in bogata. Nobene pohvale ni hotela, ker ni bila niti patriotinja v ožjem smislu te besede. Igrala je hazard, ne z navadnimi kartami, temveč s svojo glavo. Bila je špijona, ne iz prepričanja ali za denarno nagrado, temveč iz strasti do nevarnosti. Njena misija se je izjalovila. Ne bodo jo ustrelili, pač pa zaprli za par let, ker je njena špijenska jasno dokazana.

Žalibog, kajti filmska industrija je izgubila v njej dobro moč. Grofica je namreč že uspešno nastopala v filmih, celo v velikih ulogah ter žela pohvale in občudovanje ne le radi svoje lepote in mišnosti, temveč tudi radi svoje igralske nadarjenosti.

Družina grofice je ponudila en milijon čehoslovških kron, da spravi hčerko iz preiskovalnega zapora. Sodišče je ponudbo odlo-

čno odklonilo. Proces se bo kratkem prišel. Grofici je v ječi vse dovoljeno, a ne sme imeti niti najmanjšega stika z zunanji svetom. Pred kratkim je poslala pisemce, v katerem se je glasilo: — Čakajte. Kmalom pridem. — Od tedaj naprej so bile vse straže podvojene, ker ne veruje nikdo v nedolžnost grofice in ker ni mogoče drugače razlagati njenih besed.

Iščem svojega brata FRANKA ČEČELIČA, ki se je zadnjič nahajal v Montani. Rad bi izvedel njegov naslov. Že dve pismi sem mu pisal, pa ni nobenega odgovora. Lepa grofica naravnost tiranizira ječo. Vsi pazniki so zaljubljeni v njeno mladost in lepoto. Jtelnico titulirajo celo s "princeesinjo", čeprav ni na čehoslovškem plimestvo le odpravljeno, temveč tudi prepovedano pod strogo kaznijo. Vsaki dan prinese poseben sluga jedila grofice v ječo ter nadalje tudi vino in cigarete. Buletini, ki prihajajo vsaki dan v grad, se glase zadovoljivo. Lujiza Esterhazy se počuti dobro, je prešerna ter zna prenesti muke jetništva.

Njen zapor je namreč končal posebne vrste pustolovstva. Prejšnja dvorna dama cesarice Zite se je z aktivnim navdušenjem vdeležila drugega puča kralja Karola na Madžarskem ter je ostalo po izjalovljenju tega puča navdušena agentinja za stvar habsburške dinastije. Splošno so jo smatrali za nevesto orožniškega majorja, barona Ostenburga, ki je korakal s svojimi četami kot prednja straža Karola proti Budimpešti ter bil poražen pred vratmi mesta od madžarskih prostovoljcev. Grofica Esterhazy se je vdeležila tega pet dni trajajočega poskusa, da se spravi Habsburžana nazaj na madžarski prestol. Le vsled galanterije je zmagalcev je usla kazni. Velike žalosti njenega mladega življenja pa ni predstavljal ta poraz. Bila je potra šele tedaj, ko je izvedela, da se piše baron Ostenburg pravzaprav Moravec in da je že dolgo oženjen.

Od tedaj naprej se je udala grofica Esterhazy pustolovstvom, ki popolnoma izrabijo človeka ter mu ne dajo nobenega časa za razmišljanje. Njeni domovini je vladal Horthy, največji nasprotnik Habsburžanov. Kljub temu pa je špijenerala za njega. Nobene nagrade ni hotela. Bila je lepa in bogata. Nobene pohvale ni hotela, ker ni bila niti patriotinja v ožjem smislu te besede. Igrala je hazard, ne z navadnimi kartami, temveč s svojo glavo. Bila je špijona, ne iz prepričanja ali za denarno nagrado, temveč iz strasti do nevarnosti. Njena misija se je izjalovila. Ne bodo jo ustrelili, pač pa zaprli za par let, ker je njena špijenska jasno dokazana.

Žalibog, kajti filmska industrija je izgubila v njej dobro moč. Grofica je namreč že uspešno nastopala v filmih, celo v velikih ulogah ter žela pohvale in občudovanje ne le radi svoje lepote in mišnosti, temveč tudi radi svoje igralske nadarjenosti.

Družina grofice je ponudila en milijon čehoslovških kron, da spravi hčerko iz preiskovalnega zapora. Sodišče je ponudbo odlo-

čno odklonilo. Proces se bo kratkem prišel. Grofici je v ječi vse dovoljeno, a ne sme imeti niti najmanjšega stika z zunanji svetom. Pred kratkim je poslala pisemce, v katerem se je glasilo: — Čakajte. Kmalom pridem. — Od tedaj naprej so bile vse straže podvojene, ker ne veruje nikdo v nedolžnost grofice in ker ni mogoče drugače razlagati njenih besed.

Iščem svojega brata FRANKA ČEČELIČA, ki se je zadnjič nahajal v Montani. Rad bi izvedel njegov naslov. Že dve pismi sem mu pisal, pa ni nobenega odgovora. Lepa grofica naravnost tiranizira ječo. Vsi pazniki so zaljubljeni v njeno mladost in lepoto. Jtelnico titulirajo celo s "princeesinjo", čeprav ni na čehoslovškem plimestvo le odpravljeno, temveč tudi prepovedano pod strogo kaznijo. Vsaki dan prinese poseben sluga jedila grofice v ječo ter nadalje tudi vino in cigarete. Buletini, ki prihajajo vsaki dan v grad, se glase zadovoljivo. Lujiza Esterhazy se počuti dobro, je prešerna ter zna prenesti muke jetništva.

Njen zapor je namreč končal posebne vrste pustolovstva. Prejšnja dvorna dama cesarice Zite se je z aktivnim navdušenjem vdeležila drugega puča kralja Karola na Madžarskem ter je ostalo po izjalovljenju tega puča navdušena agentinja za stvar habsburške dinastije. Splošno so jo smatrali za nevesto orožniškega majorja, barona Ostenburga, ki je korakal s svojimi četami kot prednja straža Karola proti Budimpešti ter bil poražen pred vratmi mesta od madžarskih prostovoljcev. Grofica Esterhazy se je vdeležila tega pet dni trajajočega poskusa, da se spravi Habsburžana nazaj na madžarski prestol. Le vsled galanterije je zmagalcev je usla kazni. Velike žalosti njenega mladega življenja pa ni predstavljal ta poraz. Bila je potra šele tedaj, ko je izvedela, da se piše baron Ostenburg pravzaprav Moravec in da je že dolgo oženjen.

Pustolovstva grofica Esterhazy.

Grofica Lujiza Esterhazy, štiri in dvajset let stara lepota, odlična zastopnica plemenitaške družbe v Budimpešti, je zaprta že štiri tedne v požunski ječi. Obdolžili so jo špijonaže. Špijonerila je na čehoslovškem na korist Madžarske ter hotela izvedeti za vojaške skrivnosti. Imela je tudi tajne stike s poljskim generalnim štabom ter je bila tako neprevidna ali pozabljiva, da je pustila na poštnem uradu v Tarnovu nefrankirano pismo, naslovljeno na njene sorodnika, grofa Tarnovskija v Varšavi, ki je znan kot zadnji avstro-ogrski poslanik v Washingtonu. V tem pismu pa so bile izkpletane vse skrivnosti pogumne grofice.

Njena aretacija pa je bolj senzacionalna kot pa grozna. V ječi uživa vse sorazmerne prostosti kot jih je sploh mogoče dovoliti jetnikom. Spi na postelji z blazinami, ki stoji na leseni klopi, določeni za jetnike in na božični večer si je smela postaviti v celici drevesce. Proti tem olajšavam so komunistični sojetniki ječe vložili protest pri ravnatelju jetnišnice, a niso dobili nobenega odgovora. Lepa grofica naravnost tiranizira ječo. Vsi pazniki so zaljubljeni v njeno mladost in lepoto. Jtelnico titulirajo celo s "princeesinjo", čeprav ni na čehoslovškem plimestvo le odpravljeno, temveč tudi prepovedano pod strogo kaznijo. Vsaki dan prinese poseben sluga jedila grofice v ječo ter nadalje tudi vino in cigarete. Buletini, ki prihajajo vsaki dan v grad, se glase zadovoljivo. Lujiza Esterhazy se počuti dobro, je prešerna ter zna prenesti muke jetništva.

Njen zapor je namreč končal posebne vrste pustolovstva. Prejšnja dvorna dama cesarice Zite se je z aktivnim navdušenjem vdeležila drugega puča kralja Karola na Madžarskem ter je ostalo po izjalovljenju tega puča navdušena agentinja za stvar habsburške dinastije. Splošno so jo smatrali za nevesto orožniškega majorja, barona Ostenburga, ki je korakal s svojimi četami kot prednja straža Karola proti Budimpešti ter bil poražen pred vratmi mesta od madžarskih prostovoljcev. Grofica Esterhazy se je vdeležila tega pet dni trajajočega poskusa, da se spravi Habsburžana nazaj na madžarski prestol. Le vsled galanterije je zmagalcev je usla kazni. Velike žalosti njenega mladega življenja pa ni predstavljal ta poraz. Bila je potra šele tedaj, ko je izvedela, da se piše baron Ostenburg pravzaprav Moravec in da je že dolgo oženjen.

Od tedaj naprej se je udala grofica Esterhazy pustolovstvom, ki popolnoma izrabijo človeka ter mu ne dajo nobenega časa za razmišljanje. Njeni domovini je vladal Horthy, največji nasprotnik Habsburžanov. Kljub temu pa je špijenerala za njega. Nobene nagrade ni hotela. Bila je lepa in bogata. Nobene pohvale ni hotela, ker ni bila niti patriotinja v ožjem smislu te besede. Igrala je hazard, ne z navadnimi kartami, temveč s svojo glavo. Bila je špijona, ne iz prepričanja ali za denarno nagrado, temveč iz strasti do nevarnosti. Njena misija se je izjalovila. Ne bodo jo ustrelili, pač pa zaprli za par let, ker je njena špijenska jasno dokazana.

Žalibog, kajti filmska industrija je izgubila v njej dobro moč. Grofica je namreč že uspešno nastopala v filmih, celo v velikih ulogah ter žela pohvale in občudovanje ne le radi svoje lepote in mišnosti, temveč tudi radi svoje igralske nadarjenosti.

Družina grofice je ponudila en milijon čehoslovških kron, da spravi hčerko iz preiskovalnega zapora. Sodišče je ponudbo odlo-

čno odklonilo. Proces se bo kratkem prišel. Grofici je v ječi vse dovoljeno, a ne sme imeti niti najmanjšega stika z zunanji svetom. Pred kratkim je poslala pisemce, v katerem se je glasilo: — Čakajte. Kmalom pridem. — Od tedaj naprej so bile vse straže podvojene, ker ne veruje nikdo v nedolžnost grofice in ker ni mogoče drugače razlagati njenih besed.

Iščem svojega brata FRANKA ČEČELIČA, ki se je zadnjič nahajal v Montani. Rad bi izvedel njegov naslov. Že dve pismi sem mu pisal, pa ni nobenega odgovora. Lepa grofica naravnost tiranizira ječo. Vsi pazniki so zaljubljeni v njeno mladost in lepoto. Jtelnico titulirajo celo s "princeesinjo", čeprav ni na čehoslovškem plimestvo le odpravljeno, temveč tudi prepovedano pod strogo kaznijo. Vsaki dan prinese poseben sluga jedila grofice v ječo ter nadalje tudi vino in cigarete. Buletini, ki prihajajo vsaki dan v grad, se glase zadovoljivo. Lujiza Esterhazy se počuti dobro, je prešerna ter zna prenesti muke jetništva.

Njen zapor je namreč končal posebne vrste pustolovstva. Prejšnja dvorna dama cesarice Zite se je z aktivnim navdušenjem vdeležila drugega puča kralja Karola na Madžarskem ter je ostalo po izjalovljenju tega puča navdušena agentinja za stvar habsburške dinastije. Splošno so jo smatrali za nevesto orožniškega majorja, barona Ostenburga, ki je korakal s svojimi četami kot prednja straža Karola proti Budimpešti ter bil poražen pred vratmi mesta od madžarskih prostovoljcev. Grofica Esterhazy se je vdeležila tega pet dni trajajočega poskusa, da se spravi Habsburžana nazaj na madžarski prestol. Le vsled galanterije je zmagalcev je usla kazni. Velike žalosti njenega mladega življenja pa ni predstavljal ta poraz. Bila je potra šele tedaj, ko je izvedela, da se piše baron Ostenburg pravzaprav Moravec in da je že dolgo oženjen.

Od tedaj naprej se je udala grofica Esterhazy pustolovstvom, ki popolnoma izrabijo človeka ter mu ne dajo nobenega časa za razmišljanje. Njeni domovini je vladal Horthy, največji nasprotnik Habsburžanov. Kljub temu pa je špijenerala za njega. Nobene nagrade ni hotela. Bila je lepa in bogata. Nobene pohvale ni hotela, ker ni bila niti patriotinja v ožjem smislu te besede. Igrala je hazard, ne z navadnimi kartami, temveč s svojo glavo. Bila je špijona, ne iz prepričanja ali za denarno nagrado, temveč iz strasti do nevarnosti. Njena misija se je izjalovila. Ne bodo jo ustrelili, pač pa zaprli za par let, ker je njena špijenska jasno dokazana.

Žalibog, kajti filmska industrija je izgubila v njej dobro moč. Grofica je namreč že uspešno nastopala v filmih, celo v velikih ulogah ter žela pohvale in občudovanje ne le radi svoje lepote in mišnosti, temveč tudi radi svoje igralske nadarjenosti

